

Minuta ședinței Consiliului Consultativ din 11 Decembrie 2006

11 Decembrie 2006, 9.00 – 13.00

Introducere

Președintele ANRC urează bun venit participanților și subliniază principalele puncte de discuție care vor fi abordate, prezentând documentul 2 (lista documentelor).

1. Adoptarea Agendei

Președintele ANRC atrage atenția asupra documentelor 1 (Agenda), cerând observații. În lipsa oricăror remarci, agenda este adoptată în forma propusă de ANRC.

2. Minuta întâlnirii anterioare

Președintele ANRC cere observații cu privire la documentul 3 (Minuta întâlnirii din 30 iunie 2006) inclus pe agendă spre informare și, neexistând nici un comentariu, îl declară aprobat.

3. Proiectele de decizii privind modificarea deciziilor președintelui ANRC nr.436/2006 și nr.437/2006 privind stabilirea tarifelor serviciilor de interconectare furnizate de S.C. „Vodafone Romania” – S.A. și de S.C. „Orange România” – S.A. pe piețele accesului la propriile rețele publice de telefonie mobilă în vederea terminării apelurilor, pe baza unui model de calculație a costurilor medii incrementale pe termen lung.

Președintele ANRC argumentează motivația acestor decizii, menționând situațiile din alte țări europene, respectiv evoluția tarifelor de terminare a apelurilor în rețelele mobile în Statele Membre ale Uniunii Europene și faptul că tarifele de terminare în rețelele celor doi operatori se afla deja la cel mai mic nivel din Europa. În prima parte a anului Comisia Europeană a făcut presiuni extraordinari de mari asupra tuturor autorităților de reglementare din Europa să urgenteze reglementarea piețelor de terminare a apelurilor în rețelele de telefonie mobilă și să se realizeze astfel o armonizare a politicilor de reglementare din acest sector la nivel european. Astfel, prin raportarea la contextul internațional diferențele între România și alte state, în cazul aplicării deciziei, ar fi fost în unele cazuri chiar duble și operatorii locali s-ar fi transformat în debitori față de operatorii mobili din spațiul UE și România ar fi înfruntat o situație dificilă deoarece operatorii români (deci și utilizatorii) ar fi subvenționați operatorii străini de telefonie mobilă și, implicit, utilizatorii străini.

Președintele ANRC susține în continuare corectitudinea modelului aplicat, nivelul maximal de 5,03 eurocenți pe minut fiind cel la care vor ajunge tarifele de interconectare la finalul acestei perioade de tranziție, stabilită pentru 1 ianuarie 2009.

Având în vedere faptul că această decizie a luat în considerare relațiile operatorilor de telefonie mobilă cu partenerii străini, **reprezentantul Telemobil** dorește să știe dacă s-au făcut calcule cu privire la impactul pe care adoptarea acestei decizii îl va avea asupra operatorilor români în

comparație cu pierderile Orange și Vodafone din relația cu partenerii străini, dacă s-au făcut calcule privind eventualele pierderi și cum se pot recupera acestea. Acesta consideră că decizia ANRC va afecta concurența pe piață în condițiile în care tarifele de interconectare sunt în continuare mult peste tarifele practicate de cei doi operatori cu putere semnificativă pentru apelurile în interiorul rețelei. Reprezentantul Telemobil subliniază că trebuie avut în vedere contextul național și faptul că operatorilor de telefonie mobilă trebuia să li se impună tarife de interconectare orientate pe costuri încă din anul 2003 (data stabilirii acestei obligații) amânarea acestei implementări fiind nelegală. Reprezentantul Telemobil își exprimă îngrijorarea cu privire la amânarea impunerii tarifului de interconectare de 5,03 eurocenți, având în vedere cadrul economic în care ne vom afla în 2009 pentru că mărirea acestor tarife ar cauza o mărire a tarifului către utilizatorii finali Vodafone și Orange, urmată de o scădere reală a traficului.

Președintele ANRC răspunde că nu s-au făcut aceste calcule. Totodată, precizează că operatorii care nu sunt reglementați, precum Telemobil și Cosmote, dar care au fost identificați ca fiind operatori cu putere semnificativă, își pot negocia liber contractele proprii de interconectare. ANRC nu cunoaște pierderile și câștigurile realizate de acești operatori pentru că aceștia nu au obligația de a prezenta justificări pentru acordurile de interconectare încheiate. Singura discuție poate apărea cu privire la Romtelecom, întrucât are tarife reglementate, iar nivelul acestora este mai mare față de media europeană, operatorii de telefonie mobilă având printre cele mai mici tarife din Europa.

Reprezentantul Telemobil a declarat că Telemobil va investi oficial ANRC și Consiliul Concurenței cu o cerere în acest sens pentru declanșarea unei investigații cu privire la prețurile practicate la nivelul piețelor cu amănuntul și a raportului dintre acestea și tarifele de interconectare, pentru a identifica disfuncțiile de pe piață care afectează și determină cota de piață de 46%-47% pentru fiecare dintre cei doi operatori de telefonie mobilă.

Președintele ANRC se declară de acord cu demararea unor astfel de studii.

Reprezentantul Romtelecom atrage atenția că Orange și Vodafone nu sunt companii române sunt companii multinaționale: franceză, respectiv engleză și de aceea nu se poate vorbi strict de protejarea interesului național atunci când se încearcă protejarea veniturilor acestora.

În răspuns, președintele ANRC a declarat că Autoritatea privește într-adevăr piața la nivel global, fără a lua neapărat în considerare apartenența la grupuri europene a Orange și Vodafone. Cele două companii sunt înregistrate în România, plătesc impozite și taxe către statul român și investițiile acestora sunt îndreptate către piața românească de telecomunicații.

O altă observație a Romtelecom a fost aceea că, pentru a analiza impactul total al subvențiilor încrucișate între operatorii mobili din Europa nu este suficient să compari nivelul tarifelor de terminare din România cu cel din alte țări. Ceea ce este într-adevăr relevant este cum acestea se raportează la costurile ce stau la baza furnizării serviciului. Mediul economic din România permite operatorilor de telefonie mobilă să practice tarife de terminare destul de mici. Astfel operatorii mobili din România beneficiază de costuri mult mai reduse față de operatorii europeni, ceea ce face utilizarea comparațiilor prin metoda benchmarking nerelevantă pentru stabilirea tarifelor. Dacă aceste tarife sunt mult peste costuri vor apărea situații în care consumatorii din străinătate vor fi dezavantajați.

Președintele ANRC susține punctul de vedere al Romtelecom privind costurile mai reduse ale furnizării serviciilor în România, subliniind faptul că tariful de interconectare [al Orange și Vodafone] se va menține la nivelul de 5,03 eurocenți, printre cele mai mici niveluri din Europa. Tarifele sunt deja la un nivel redus, problema este însă de a ne alinia la nivelul tarifelor din Uniunea Europeană. Nu se pune sub semnul întrebării corectitudinea modelului, se pune în discuție încetinirea procesului de tranziție spre tarifele complet orientate în funcție de costuri.

În cea de-a treia intervenție, reprezentanții Romtelecom subliniază faptul că prioritatea ANRC ca instituție de reglementare este aceea de a dezvolta concurența pe piața de telecomunicații,

promovând în cele din urmă interesele utilizatorilor finali, însă aceasta pare a se fi modificat, având în vedere faptul că decizia de față pare a acorda prioritate stimulării investițiilor în fața promovării competiției și a protecției utilizatorilor finali. Reprezentantul Romtelecom solicită ANRC să confirme dacă într-adevăr politica ANRC a înregistrat o schimbare orientându-se cu prioritate spre stimularea investițiilor.

Totodată, reprezentantul Romtelecom consideră că s-a revenit asupra deciziilor impuse Orange și Vodafone fără a mai fi efectuat un model de cost, o analiza de piață sau fără a avea date și informații noi, care să justifice emiterea unei astfel de decizii. De asemenea, afirmă că, în condițiile amânării acestei decizii, devine confuz obiectivul urmărit de ANRC, pentru că dacă obiectivul avut în vedere a fost stimularea investițiilor este firesc ca ANRC să țină cont de interesele operatorilor naționali în raport cu operatorii internaționali, însă este nefiresc ca ANRC să nu manifeste aceeași grijă în relația dintre operatori mobili naționali și ceilalți operatori naționali. În 2007 Romtelecom va avea tarife orientate în funcție de costuri, tarifele cu amănuntul ale acestei companii vor fi reglementate în condițiile în care telefonie fixă stagnează. În aceste condiții, chiar și un tratament egal între operatorii de telefonie fixă și operatorii de telefonie mobilă ar fi în defavoarea Romtelecom.

Președintele ANRC subliniază faptul că Romtelecom va avea din 2007 tarife orientate în funcție de costuri, dar nivelul acestor tarife se află peste media europeană. Acesta susține că, în continuare, se vor revizui analizele de piață și, în funcție de evoluțiile înregistrate, ANRC va evalua și va retrage, va menține sau va impune noi remedii corespunzătoare.

Reprezentantul Romtelecom consideră că, în condițiile amânării acestei decizii este foarte dificil să planifici modificări ale tarifelor cu amănuntul, fiind afectată predictibilitatea pieței de telecomunicații. Pe de altă parte, măsura ANRC limitează dezvoltarea competiției având în vedere că metoda clasică de a limita competiția pe piața telefoniei mobile este de practicare a unor prețuri foarte mici pentru apelurile în rețea concomitent cu practicarea unor tarife mari pentru tarifele de terminare a apelurilor în propriile rețele. Devine astfel foarte dificil pentru un nou intrat să concureze pe o astfel de piață, datorită tarifelor foarte mari de terminare pe care trebuie să le plătească.

Președintele ANRC subliniază că structura actuală a pieței demonstrează că operatorii mici au reușit să intre pe piață.

Reprezentantul Vodafone afirmă, în legătură cu cele menționate de reprezentantul Telemobil, că este impropriu spus pierderi, acestea sunt de fapt o reducere a profiturilor. Tarifele practicate pe piața cu amănuntul ale Romtelecom au scăzut cu 3,6%, în timp ce ratele de terminare ale operatorilor mobili au scăzut cu 22%. Se observă că aceste reduceri ale tarifelor de interconectare nu au fost transferate în cea mai mare parte în beneficiul utilizatorilor finali. În ceea ce privește interesul față de utilizatorul finali, acesta este doar un pretext de discuție, pentru că nicio reducere efectuată la nivelul de rate de terminare nu a fost transferată către utilizatorii finali, părere susținută și de reprezentantul Orange România.

Reprezentantul Orange încurajează decizia ANRC, afirmând că România ar fi fost singura țară în tranziție care ar fi aplicat metode de calcul al tarifelor de terminare, pe o piață în creștere, unde rata de penetrare a operatorilor mobili era de aproximativ 50%, în condițiile în care în alte state în care aceste metode erau deja implementate, rata de penetrare era de 90%. Este normal ca în aceste condiții, când există o nevoie imperioasă de investiții și de dezvoltare a rețelei pentru a face față cerințelor clienților, ca aceste metode de implementare a tarifelor de terminare să fie lăsate deoparte, lucru pe care îl fac țări din primul val de aderare la Uniunea Europeană, țări care sunt înaintea noastră ca dezvoltare a pieței de telefonie mobilă: Polonia, Cehia, Slovacia, Ungaria și altele.

Al doilea comentariu al Orange România este că asistăm la modificări majore pe piața muncii cu creșteri salariale importante, explozii ale prețurilor. În perioada aceasta de relaxare a amânării, Orange România solicită ANRC să reanalizeze datele care au stat la baza stabilirii acestor reduceri tarifare, luându-se în calcul și marea discrepanță care există între tarifele de interconectare ale Romtelecom (printre cele mai mari din Europa) și tarifele de interconectare practicate de Orange și Vodafone (printre cele mai mici din Europa).

La solicitarea președintelui ANRC cât și a reprezentanților Orange de argumentare a acestei decizii, **reprezentantul Consiliului Concurenței** a declarat că instituția pe care o reprezintă nu susține aceste decizii de amânare și este de părere că nu se ține cont în suficientă măsură de intereselor operatorilor mici și nici de interesele celorlalți operatori de comunicații electronice fixe și mobile, cărora nu le-a fost impusă obligația de fundamentare pe costuri. Compensarea pierderilor prin negocierea propriilor tarife nu poate fi o soluție reală din simplu motiv că, de regulă, în domeniile în care se reglementează nivelul maxim al tarifului, acesta operează ca un nivel fix. În ceea ce privește impactul acestei măsuri asupra utilizatorului final, reprezentantul Consiliului Concurenței a precizat că menținerea pentru încă un an a nivelurilor tarifare din 2006 și adoptarea noii pante de descreștere a tarifelor, în loc ca acestea să scadă așa cum este prevăzut în deciziile în vigoare, vor afecta utilizatorul final prin faptul că acesta va suporta în tariful convorbirilor sale și această diferență a tarifului de interconectare rezultată din modul de modificare a tarifului de interconectare, propus în proiectul de decizie.

Președintele ANRC încheie discuția cu privire la amânarea reducerii tarifelor de interconectare, subliniind din nou faptul că proiectul de decizie este doar o amânare a modelului care va fi în continuare implementat, deci gradul de predictibilitate nu este afectat și, implicit, proiectele de investiții pe termen lung pot fi în continuare valabile. În concluzie, președintele amintește de trecerea la reglementatorul unic european care va aduce cu siguranță schimbări în cadrul de reglementare al țărilor europene și astfel ne vom situa pe o poziție echitabilă în raport cu acestea și se va schimba și modalitatea de adoptare a deciziilor, prin care orice proiect va avea nevoie de aprobarea Comisiei Europene.

4. Proiectul de decizie privind stabilirea formulelor de control al creșterii tarifelor pentru serviciile furnizate de S.C. Romtelecom S.A. pe piețele relevante specifice cu amănuntul pe care a fost desemnat ca având putere semnificativă

Pentru prezentarea proiectului de decizie și a sintezei observațiilor, Președintele ANRC dă cuvântul reprezentantului Direcției de Reglementare Economică. Acesta prezintă documentele 6 și 7.

Reprezentantul ANRC prezintă succint sinteza observațiilor, subliniind modificările aduse proiectului de decizie. Prima modificare este schimbarea obligației Romtelecom de a obține un acord prealabil în cazul modificărilor tarifare, a introducerii pachetelor de servicii sau schemelor de reduceri tarifare, cu obligația de a notifica cu cel puțin 15 zile lucrătoare înainte de data la care se intenționează informarea utilizatorilor finali.

De asemenea, Romtelecom trebuie să transmită, odată cu notificarea tarifelor în cazul serviciilor existente deja pe piață, traficul mediu lunar înregistrat în ultimele 12 luni pe diferite categorii de utilizatori. În cazul pachetelor și al schemelor de reduceri tarifare nou introduse pe piață se va transmite estimarea traficului mediu lunar, urmând ca ANRC, pe baza acestor date, să verifice respectarea obligațiilor de a nu practica prețuri de ruinare având ca efect limitarea intrării pe piață sau restrângerea concurenței.

În urma observațiilor primite, ANRC a corectat formula de calcul al deficitului de venituri și a eliminat factorul Z (decalajul prețurilor inputurilor furnizorului față de prețurile inputurilor la nivel național). Acest fapt permite Romtelecom o creștere a tarifelor egală cu rata inflației plus 2,09 %. În cazul formulei de control, rata inflației folosită va fi cea de la jumătatea anului (30 iunie) iar

veniturile utilizate în cadrul formulei vor fi cele din anul precedent în scopul creșterii predictibilității în aplicarea formulei de control al creșterii tarifelor.

Tarifele medii pentru anul 2006 vor fi calculate în funcție de veniturile și volumul traficului din ultimele 3 luni ale anului 2006, perioadă în care s-au aplicat în mod efectiv noile tarife.

În cazul în care pe parcursul unui an vor apărea diferențe în plus sau în minus față de formula impusă de ANRC această diferență va fi luată în considerare anul viitor, în proiectul de decizie fiind inclusă și formula de calcul al creșterii maxime permise în această situație.

Se menționează cele două teste care vor fi realizate de ANRC, în scopul verificării obligațiilor interzicerii practicării tarifelor de ruinare, primul test privind nivelul tarifelor în comparație cu costurile și cel de-al doilea referitor la efectul pe care aceste tarife îl au pe piața de telecomunicații.

Reprezentantul ANRC atrage atenția asupra două observații, și anume identificarea serviciilor cărora li se aplică formula de control al creșterii tarifelor. Conform Deciziei nr.1124/2004, serviciile incluse în piețele cu amănuntul identificate se referă la toate apelurile originare de la posturi de abonat către numerele din domeniile 0Z=02, 0Z=03 și 0Z=07, inclusiv cele realizate prin intermediul cartelelor preplătite sau prin intermediul procedurii de selectare a transportatorului, precum și apelurile pentru servicii dial-up și ISDN pentru acces la internet. De asemenea, aplicarea art.38 pentru serviciile incluse în această piață încetează în momentul în care această decizie intră în vigoare.

Legat de acest proiect și având în vedere modificarea Legii nr.304/2003, ANRC a supus consultării în regim de urgență o decizie de modificare a Deciziei președintelui ANRC nr.1250/2005. Această modificare survine în urma modificării art.15 alin.(2), lit.b) din Legea nr.304/2003. Observațiile pe baza acestui proiect de decizie pot fi formulate în cadrul Consiliului Consultativ sau pot fi transmise către ANRC până luni, 18 decembrie 2006.

Reprezentantul Romtelecom cere o clarificare cu privire la definiția apelului prin tehnologie VoIP.

Reprezentanții ANRC arată că sunt incluse în piață toate tipurile de apeluri, indiferent de tehnologia utilizată, realizate între două aparate telefonice, așadar nu intră în această definiție apelurile de la un computer către un alt computer sau către un aparat telefonic. Aceștia arată că dacă avem un apel pe tehnologie VoIP între două terminale telefonice acesta este un apel telefonic, nu se precizează cum va fi tratat apelul dacă este interpus un computer. Deși se admite posibilitatea ca aceste apeluri să fie incluse în piață, o poziție fermă va fi formulată în viitor odată cu dezvoltarea acestor tipuri de servicii. ANRC este dispusă să clarifice această situație. În expunerea de motive a fost identificată lipsa terminalului telefonic ca o piedică semnificativă și un criteriu de excludere a apelurilor din piață, însă o dată apărute pe piață, aceste servicii vor fi avute în vedere.

Reprezentantul Romtelecom revine la una din primele observații și anume obligația de notificare a ANRC cu 15 zile înainte de lansarea pe piață a unui nou pachet de servicii sau oferte. Făcând referire la concurența cu care se confruntă Romtelecom pe piață, atât din partea operatorilor de cablu cât și din partea operatorilor mobili, acesta consideră că lipsa din decizie a tipurilor de date și a explicațiilor detaliate cu privire la informațiile care trebuie furnizate ANRC cu 15 zile înainte, ar încetini foarte mult timpul de răspuns și implicit aprobarea noilor modificări de pachete sau servicii, situație care ar periclita semnificativ flexibilitatea comercială a Romtelecom și implicit șansele de a se putea menține un operator viabil pe piață.

Reprezentanții ANRC arată că obiectivul acestei decizii este de a încerca să ofere cât mai multă predictibilitate, în ceea ce privește testele pe care le va aplica ANRC. S-a precizat clar că nu se

solicită decât acele informații necesare pentru estimarea noului tarif mediu. Este de presupus că Romtelecom cunoaște care este valoarea unui tarif în momentul în care îl introduce. Datorită complexității anumitor oferte, vor exista grade diferite de dificultate în estimarea tarifului mediu și există potențialul unei întârzieri, eventual la prima notificare, însă va fi mai ușor, odată stabilit setul de informații de care va fi nevoie.

Reprezentantul Romtelecom recunoaște că obiectivul acestui proiect de decizie este de a se asigura că Romtelecom nu practică prețuri de ruinare cu impact semnificativ asupra competiției din piață și implicit asupra utilizatorilor finali, însă procesul notificării nu este necesar. Scopul analizei de piață este de a defini foarte clar tipul de competiție care se dorește a fi dezvoltat și în funcție de aceasta să se stabilească tipul de măsuri anticoncurențiale care pot fi adoptate. Ori întrucât un astfel de proces nu a fost parcurs, este total nepotrivită implementarea unor măsuri de tip ex-ante a căror compatibilitate cu situația concurențială de pe piață nu a fost analizată. Mai mult, o astfel de măsură pare inoportună având în vedere și tendința manifestată la nivelul Comisiei Europene de renunțare la reglementarea piețelor cu amănuntul.

Reprezentanții ANRC vin cu mai multe explicații afirmând că formula *price cap* este un plafon tarifar care are rolul de a preveni practicarea tarifelor mari în raport cu costurile în condițiile în care concurența de pe piață nu îndeplinește această funcție. Prin introducerea unui singur plafon se oferă posibilitatea recuperării costurilor din veniturile înregistrate din serviciile furnizate pe piața cu amănuntul. Mai mult decât atât, Romtelecom ar putea să stabilească prețuri de ruinare, având ca efect limitarea intrării pe piață sau restrângerea concurenței în raport cu costurile fără să încalce prevederile deciziei atâta timp cât în medie tarifele cu amănuntul sunt reglementate pe costuri.

Legea oferă posibilitatea ANRC de a interzice practicarea de către furnizorii cu putere semnificativă pe piețele cu amănuntul a unor prețuri de ruinare, având ca efect limitarea intrării pe piață sau restrângerea concurenței. Notificarea modificării tarifelor este necesară pentru a asigura respectarea acestei obligații de către Romtelecom. Reprezentanții ANRC au subliniat faptul că după integrarea în UE piețele relevante specifice din sectorul comunicațiilor electronice vor fi reanalizate, evaluându-se în același timp atât posibilitatea definirii unor piețe geografice cât și necesitatea modificării remediilor impuse până în prezent.

Reprezentanții ANRC înțeleg teama Romtelecom privind posibilele întârzieri în lansarea unor pachete de servicii, însă, atâta timp cât informațiile puse la dispoziție de Romtelecom permit calcularea tarifului mediu, acesta devenind predictibil, intervenția ANRC în acest proces nu va mai fi considerată subiectivă și inoportună.

Reprezentanții ANRC fac referire la supunerea spre consultare a unui proiect de decizie prin care se modifică prevederile art.2 alin.(1) din decizia nr.1250/2005: „interzicerea practicării de prețuri sub costurile pe care le implică furnizarea serviciilor, care poate avea ca efect limitarea intrării pe piață sau restrângerea concurenței”. Aceste prevederi au fost modificate prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.70/2006, pentru a exprima mai fidel intenția legiuitorului european, astfel: „interzicerea practicării unor prețuri de ruinare, având ca efect limitarea intrării pe piață sau restrângerea concurenței”. Astfel, prin reducerea tarifelor sub nivelul costurilor pentru o anumită perioadă de timp, furnizorul cu putere semnificativă pe piață ar putea face imposibilă intrarea pe piață a unor noi concurenți sau ar putea reduce marja de profit a concurenților, conducând la eliminarea acestora de pe piață.

Reprezentanții Romtelecom aduc în discuție gradul redus de flexibilitate în implementarea unor pachete de servicii, prin notificarea cu 15 zile înainte, găsind un compromis în analiza pachetelor ex post, considerând cererile ANRC neconforme cu situațiile din alte țări; mai mult decât atât, aceștia consideră că intensificarea reglementării ANRC devine un impediment major în politica comercială a companiei. Astfel, se arată că deși regimul trecut de reglementare a tarifelor cu amănuntul a condus la o scădere drastică a cotelor de piață ale Romtelecom, în locul restrângerii obligațiilor de reglementare, ANRC crește nivelul de reglementare prin noua decizie.

Reprezentantul ANRC afirmă că s-a renunțat la dreptul de a face cereri de informații suplimentare, că trebuie avut în calcul impactul concurențial pe piață al acestui tarif mediu și, în ceea ce privește termenul de două săptămâni, acesta este cel mai scurt din Europa; există sisteme de notificare și aprobare mult mai dure.

O ultimă observație a reprezentanților Romtelecom se referă la faptul că procedura de notificare stabilită de ANRC se poate transforma într-un mecanism de amânare pe termen nelimitat a inițiativelor Romtelecom. Astfel, întreruperea procesului de implementare a unui nou pachet de servicii în cazul în care Romtelecom nu transmite în mod complet și corect informațiile solicitate, termenul de 15 zile lucrătoare se întrerupe odată cu transmiterea de către ANRC a unor noi solicitări de informații. După transmiterea informațiilor corecte și complete de către Romtelecom va curge un nou termen de 15 zile lucrătoare, în vederea analizării de către ANRC. Din aceste motive și având în vedere că ANRC nu a stabilit clar care sunt informațiile de care are nevoie, termenul de 15 zile poate curge ori de câte ori va fi nevoie pentru ca ANRC să își poată forma o poziție asupra inițiativei Romtelecom.

Reprezentantul ANRC a cerut punctul de vedere al **reprezentantului Consiliului Concurenței** referitor la necesitatea impunerii în sarcina Romtelecom a obligației de notificare a ANRC cu 15 zile înainte de lansarea pe piață a unui nou pachet de servicii sau oferte.

Reprezentantul Consiliului Concurenței a precizat că această obligație trebuie să fie corelată cu oportunitatea lansării unor noi pachete de servicii de către Romtelecom, evitându-se posibilele întârzieri ce ar apărea ca urmare a prelungirii necesare a procesului de analiză a acestor pachete de către ANRC.

Ca răspuns la această observație, reprezentanții ANRC propun realizarea unor formulare pentru furnizarea datelor privind traficul realizat pentru fiecare tip de utilizatori, luându-se în calcul caracteristicile specifice ale pachetelor care se vor modifica sau care se vor crea, formulare care ar asigura Romtelecom că, deși în cazul unor pachete de servicii sau scheme de reduceri tarifare complexe, cu caracteristici excepționale, aceste informații ar putea să nu fie suficiente, pentru ca ANRC să poată evalua îndeplinirea obligației de a nu practica tarife de ruinare, ANRC nu va interzice aplicarea modificărilor tarifare, pachetelor de servicii sau schemelor de reduceri tarifare.

5. Proiectul de decizie privind obligațiile de informare a utilizatorilor finali de către furnizorii de servicii de comunicații electronice

Președintele ANRC dă cuvântul reprezentantului Direcției de Reglementare Economică pentru a prezenta proiectul de decizie (documentul 8), sinteza observațiilor primite (documentul 9) și principalele modificări aduse deciziei.

Reprezentantul ANRC prezintă succint sinteza observațiilor, subliniind modificările aduse proiectului de decizie. Astfel, se subliniază în primul rând dispozițiile art.20 alin.(4) din Legea nr.304/2003, care sunt temeiul proiectului Deciziei președintelui ANRC privind obligațiile de informare a utilizatorilor finali de către furnizorii de servicii de comunicații electronice, și că prevederile art.21 alin.(2) din Directiva 2002/22/EC, recomandă autorității de reglementare să încurajeze furnizarea de informații către utilizatorii finali și nu conferă autorității competența de a furniza ea însăși aceste informații. ANRC nu intervine în mod direct, ci indirect, în procesul de punere la dispoziția publicului a informațiilor privind tarifele și condițiile oferite de furnizorii de servicii de comunicații electronice și anume exclusiv prin administrarea paginii de Internet care va găzdui aplicația informatică „Ghidul utilizatorului”. Introducerea informațiilor se va realiza de fiecare furnizor în parte, cu asumarea întregii responsabilități în ceea ce privește corectitudinea acestora. De asemenea, reprezentantul ANRC subliniază faptul că structura și modalitatea de funcționare a aplicației Ghidul utilizatorului va fi stabilită ulterior, prin consultări în cadrul unui grup de lucru, din care vor face parte, alături de reprezentanții ANRC, reprezentanții furnizorilor, astfel încât să se poată urmări identificarea celei mai convenabile soluții

Reprezentatul Orange subliniază dificultatea alinierii ofertelor tuturor furnizorilor la cerințele și obligațiile impuse de ANRC prin acest proiect, contestând utilitatea acestui ghid, invocând faptul că numărul de reclamații primite de la utilizatorii finali nu justifică măsura de reglementare în cauză. Astfel, se solicită amânarea deciziei până la realizarea, în prealabil, unei pagini de Internet test care va demonstra incapacitatea cuprinderii complexității informațiilor cerute de ANRC/a unor teste privind structura și modalitatea de funcționare a aplicației Ghidul utilizatorului, ținându-se cont de setul minim de informații solicitat de către ANRC prin intermediul proiectului de lege.

Totodată, reprezentatul Orange consideră că baza acestei decizii este nefundamentată, în contradicție cu directiva. Reprezentantul propune realizarea unui studiu de piață care să reflecte gradul de transparență a informațiilor oferite de operatori și din care să reiasă că există nereguli în piață pentru a susține aceasta intervenție. De asemenea, mutarea acestei informări de la operator la ANRC este contestată și reprezintă o desconsiderare a utilizatorului final prin incapacitatea sugerată a acestuia de a evalua ofertele operatorilor.

În ceea ce privește factura detaliată și informațiile pe care trebuie să le cuprindă conform proiectului de decizie, reprezentantul Orange declară că includerea în cadrul facturii detaliate a unor informații privind conformitatea echipamentelor de taxare a traficului de roaming presupune efortul de a solicita asemenea informații partenerilor cu care sunt încheiate acorduri de roaming, în caz contrar respectarea obligației fiind imposibilă. De asemenea, reprezentantul Orange propune modificarea legii prin care a fost impusă elaborarea acestui proiect de decizie.

La rândul său, reprezentantul Vodafone consideră că cerințele specificate prin intermediul acestui proiect de lege nu se regăsesc în prevederile legislației primare.

Reprezentantul Romtelecom susține punctul de vedere al celorlalți reprezentanți, adăugând faptul că impunerea obligației de informare a utilizatorilor finali de către furnizorii de servicii de comunicații electronice prin intermediul unei aplicații informatice puse la dispoziție de ANRC, generează costuri semnificative și nejustificate pentru furnizori, având în vedere inclusiv faptul că ANRC nu este suficient de cunoscută de consumatori.

Reprezentanții ANRC subliniază din nou faptul că fundamentarea deciziei se află în lege, legislația are o normă imperativă prin care se impune obligația ANRC de a stabili condițiile și modalitățile prin care se vor pune la dispoziția utilizatorilor finali informații comparative în vederea realizării unor evaluări independente de către aceștia. În ceea ce privește complexitatea ofertelor prezente pe piață și implicit dificultatea prezentării acestora într-un format explicativ cât mai clar, reprezentantul ANRC reamintește oportunitatea organizării unui grup de lucru care să realizeze, prin consultări reciproce, un model de prezentare comparativă a serviciilor și a ofertelor fiecărui operator în parte.

Președintele ANRC intervine explicând că aceste informații prezentate prin intermediul paginii de Internet independente, gestionate de ANRC, vin în completarea informațiilor oferite de operatori. Totodată, acesta susține crearea unui forum de discuții la nivelul industriei și al autorității, concluzionând cu faptul că se va analiza oportunitatea realizării unor modificări din punct de vedere legislativ, în baza OUG nr.70/2006.

6. Diverse

Constatând că nu mai sunt alte chestiuni de discutat, **Președintele** mulțumește încă o dată participanților pentru prezență și declară ședința închisă.